

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Na Balkanu.

Poročila o prejšnji vojski, ko so balkanski Slovani z neprimernim junaštvom pobijali Turčine in mu odvzeli skoro celo evropsko Turčijo, smo pisali z veseljem. Radost nas je navdajala, ko smo lahko našim bralcem predložili v številki za številko moč in pa vstrajnost Slovanov. Ni ga bilo zavednega Slovence, ki se ne bi bil veselil veličastnih jugoslovanskih zmag.

A prišlo je zopet drugače. Namesto, da bi se kršćanski in slovanski zmagovalci po bratovsko veselili zmage in si prijateljsko delili zavzeto ozemlje, so izzvali iz pohlepnosti po zemlji in slepe zavisti bratomorni boj. Brat kolje brata na Balkanu! Srb in Bolgar, oba ene in iste vere, oba Slovani, si stojita sedaj nasproti v krvavih bojih. Sovražnost je pri obeh narodih dosegla sedaj svoj vrhunec.

Sedanje klanje na Balkanu se širi s še večjo srditostjo, kakor prej, ko so sli zavzniki nad svojega najhujšega sovražnika — Turka.

To je ona grda stran človeške narave, ki poniža človeka do stekle živali, da pameten človek v lastni krvi, kadar se strast vname, najhujše divja. Mesece in mesece so Srbi in Bolgari skupaj stali pred Odrinom v mrazu in snegu, vzajemno trpeli, objemali se v najhujših mukah ter se tolažili z boljšo bodočnostjo, ko so umirali po ljutih bojih. Sedaj pa so ti junaški stotisoči obrnili puške in bodala drug proti drugemu. Strašni so bili lani vlaki ranjencev, ki so prihajali v Belgrad in Sofijo, ali vendar je bilo nekaj veselega vmes, namreč up na osvobojenje od zakletega stoletnega sovraga. Zato so zdravniki iz vseh slovanskih in Slovanom prijaznih delov sveta rade volje hiteli zdraviti ranjence in povsod so se veselega srca nabirali darovi za jugoslovanske junake. Sedaj leži žalost nad Slovani radi bratomornega boja. Ruski državni ki so se bali, da jim zrastejo balkanske države čez glavo, da tudi njih ne bodo več poslušali. Zato so hujskali Srbe do nezvesti. In drugi evropski državni ki so uporabili to priliko in hujskali Bolgare, da ne smejo odnehati. Tako je moralo priti do vojske. In sedaj teče slovanska kri v potokih.

Kdo bo zmagal? Danes se še ne more reči nič gotovega. Bolgari imajo izborne vojskovodje, dobro izvežbano armado in tudi glede števila vojakov nadkričujejo združene Srbe in Grke. Srbi pa imajo izborni artiljerijo, ki je v vojski proti Turkom na mnogih bojih, posebno pa pri Odrinu, odločila zmago. Poročila o dosedanjih bojih pri Stiplju in Ovčjem polju ter na jugu nad Solunom se glede uspeha bojevanja ne vjemajo. Bolgarska poročila, katera so bila tudi v zadnji vojski bolj resnična nego srbska ali grška, pravijo, da so se sicer vršili krvavi boji na več krajih, a da so bili večinoma Srbi tepeni, posebno na Ovčjem polju.

Položaj na bojiščih.

V istini se je začela vojska med balkanskimi zavezniki dne 24. junija z večjimi krvavimi spopadi pri Zletovu med Bolgari in Srbi ter severno od Soluna v bližini Seresa med Bolgari in Grki. Toda vse je mislilo, in menda zavezniki sami, da se bo še na ta ali oni način vzdržal mir. Resnejše je postalo razmerje med Bolgari in Grki z dogodki dne 30. junija, ko so Grki prisilili vojaško posadko v Solunu, da jim je izročila svoje orožje. S tem je nastopilo med Grki in Bolgari bojno razmerje, čeprav je grški poslanik v Sofiji še komaj dne 5. julija zapustil Bolgarijo.

Bojevanje med Grki in Bolgari se je dosedaj razvijalo tako: Bolgari so se venomer umikali. Bolgarska poročila so pravila, da namenoma, ker hočejo izvabiti Grke iz njihovih utrjenih stališč ter jih izvabiti tja, kjer bodo razmere za Bolgare najugodnejše. Verjetno je to poročilo, kajti zadnje dni imajo Bolgari nasproti Grkom zelo malo vojaštva. Znano je, da je general Ivanov, ki poveljuje bolgarskim četam nasproti Grkom, v brzem pohodu odkorakal z večjimi četami proti Stiplju, kjer je ravno njegov dohod pridobil Bolgarom tako velikanske uspehe. Grška poročila pa poročajo, da slavijo grške čete zmago za zmago nad Bolgari ter da nevdružno in z navdušenjem prodirajo proti severu, proti Bolgariji. Ako so bolgarska poročila resnična, potem Grki nevede korakajo Bolgarom v past.

Vojska med Srbi in Bolgari, četudi začetkoma v obliki manjših spopadov, traja od 24. junija z dogodki pri Zletovu (nad Stipljem). Niti Srbi, niti Bolgari, niso imeli v tem ozemlju svoje glavne moči, ampak Srbi med Pirotom in Nišem, Bolgari med Sofijo in Caribrodrom. Toda vsled neprestanih spopadov so Srbi in Bolgari primaknili toliko čet proti jugu, da imajo sedaj tam na obeh straneh večino svoje armade. Namen srbskih vojskovodij je bil očitno, vdreti na jugu na bolgarska tla ter korakati proti Sofiji, kjer bi prišla tudi severna srbska armada na pomoč. In res dne 4. julija so vdrele prve srbske čete na bolgarsko ozemlje pri Küstendilu. Toda veselje je trajalo le malo časa. Ko so prvi srbski vojaki stopili na bolgarsko ozemlje, smatrala je bolgarska vlada, da je s tem napovedana vojska in bolgarska armada je dobila povelje, da prodira na celi črti. Med velikanskimi izgubami, osobito na južnem Ovčjem polju, so bile srbske čete strašno tepene in sedaj se umikajo proti Skoplju. Iz poročil je posneti, da teh porazov ni krivo srbsko vojaštvo, kajti hrabri so kakor Bolgari, ampak manjša nadarjenost srbskih vojskovodij, katere bolgarski poveljniki daleč nadkričujejo. Ti razpostavljajo svoje čete kakor na šahovi deski, dobro premišljeno in vse z ozirom na končne uspehe.

Bolgarski poveljniki zasledujejo očitno namen, da izrinejo srbsko armado iz onih krajev Makedonije, ki gredo po pogodbi Bolgarom, da jih kje pri Skoplju pošteno natepejo in potem korakajo v Niš, drugo glavno mesto Srbije, kjer se združijo s severnimi bolgarskimi četami ter tam narekujejo Srbom mirovne pogoje. In res so že začele bolgarske čete na severu vdirati v srbsko ozemlje, in sicer najseverneje pri Zaječaru, kjer so imeli Bolgari zmagovit spopad s Srbi, ter pri Trnu, koje čete bodo šle ali proti Vranji glavni bolgarski armadi na pomoč, ali če tega ne bo več treba, koj proti Nišu.

Toda med tem se že slišijo glasovi o mirovnih pogajanjih in zato je mogoče, da vojska ne bo do konca izvojevana. V Belgradu vlada radi neprestanih neuspehov velika potrlost.

Politično ozračje.

Rusija in z njo Francija ter Anglija želijo, da hodijo vsi balkanski zavezniki, Bolgari, Srbi in Grki, v svetovno-političnih zadevah z njimi roko v roki, ne pa s trovezvo, Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Zato je ruski skupini velesil skrajno neljubo, da je nastala vojska med zavezniki. Ker je med balkanskimi državami Bolgarija največja in se je bilo bati, da z Makedonijo postane še večja in samostalnija, zato je Rusija podpirala in še podpira vedno Srbijo in Grško proti Bolgariji. Najprej je nahujskala Rumunijo proti Bolgariji, zadnje dni se ji je posrečilo dobiti tudi Turčijo na svojo stran. Turčija je že naznanila Bolgariji, da morajo bolgarske čete takoj zapustiti mesto Rodosto, sicer bo Turčija posegla z orožjem vmes.

Trovezva pa dela na to, da odruga katerosibodi balkanskih držav od rusko-francosko-angleške zveze in za to ji je bila sedaj naravnost ponujena priložnost, da se postavi ob stran Bolgarije. Avstrija pomirjuje Rumunijo ter posreduje pri Bolgariji, da se dajo Rumunom nekaj zemlje mirnim potom, Italija se zadnje dni trudi pri Turčiji. Le Nemčija stoji tudi v tem oziru mirno ob strani. Pravijo celo, da hujška kakor Rusija, Rumunije proti Bolgarom. Boji se namreč, da bi si Bolgarija in Avstrija razdelili Srbijo in četudi Bolgarom ni nevošljiva, nam ne privošči nobenega kosa jugoslovanske zemlje več, kajti Avstrija je Nemčiji že itak preveč slovanska.

Zadnji neuspehi srbske armade so naredili v Belgradu globok vtis in vzbudili željo po miru. Srbi so začeli uvidevati, da jih Bolgari nadkričujejo. Vrh tega pa trezni Srbi, med katere spada tudi ministrski predsednik Pašić, itak niso hoteli vojske, kajti bolgarska zahteva, naj se drži pogodba, se jim je zdela opravičena. V krajih namreč, katere bi vročkrvni Srbi radi dobili proti pogodbi, prebiva bolgarsko prebivalstvo.

Bolgarija je kot prava slovanska država takoj ponudila Srbom roko za spravo, ako jo res hočejo. Poluradni „Odmev Bolgarije“ pozivlja velesile, da upliivajo na Srbijo, naj preneha s sovražnostmi, in potem se naj sporo reši pred ruskim razsodništem. S tem je dovolj jasno izražena volja, da tudi Bolgarom ni za nadaljevanje te grde vojske med brati.

Boji na Ovčjem polju.

Najbolj krvavi boji so se vršili pretečene dni v ozemlju okrog Ovčjega polja, ki leži na severu Makedonije med Skopljem, Velesom, Stipljem in Küstendilom. Glavna srbska armada, ki se je zbirala okrog Skoplja, je štela 120.000 mož. Njej je stala nasproti druga bolgarska armada v skupni moči 90.000 mož. En del te armade se je zbiral v bližini Küstendila, drugi pa v okrožju Stiplje-Kočana. Že zadnje smo poročali, da so se iz prvotnih malih prask ob Zletovu razvili večji boji, iz katerih so izšli Bolgari kot zmagovalci. Zadnje dni poprejšnjega tedna se je razvila na južnem robu Ovčjega polja ob reki Bregalnica, ki se nižje Velesa izliva v Vardar, velika bitka, ki se je končala z zmago Bolgarov.

Bolgarska glavna armada, ki je štela do 80.000 mož, je stala v črti Stiplje-Zletovo. Levo bolgarsko krilo je prekorajilo Vardar pri Krivolaku, desno pa se je pri Ozegovi planini ob makedonsko-bolgarski meji pomikalo naprej proti zahodu. Središče srbske armade je prodiralo na južnem koncu Ovčjega polja proti Stiplju. Bolgarsko središče se je prve dni, boreč se s Srbi, umikalo proti Kočani in Radovisti, levo krilo pa je prodiralo ob Vardaru naprej, desno krilo ob Ozegovi planini se je tudi pomikalo čez Krivo Palanko in Kratovo proti zahodu. S to razvrstitvijo bojnih čet je tvorila bolgarska armada polkrog, podoben velikemu lijaku. Srbom je bila na ta način nastavljen na past.

Dne 4. t. m. je bolgarsko središče ob reki Bregalnici nenadoma z vso silo napadlo srbsko središče in pritiskalo s takim junaštvom naprej, da je bilo srbsko središče naenkrat razbito in potisnjeno čez Ovčje polje nazaj do gore Bereketli. Borba je bila strahovita. Srbska brigada, ki je obstajala iz 3., 4. in 11. pešpolka, je bila kljub pomoči od srbske artilerije po bolgarskem navalu popolnoma uničena. Prodiranje bolgarskega središča je bilo tako silovito, da sta obe srbski krili izgubili zvezo z glavno armado.

Desno krilo ob Vardaru, takozvana timoška divizija (moštvo te divizije je zbrano iz okrožja ob reki Timok ob bolgarsko-srbski meji), ki je štela 15.000 mož, je bila naenkrat obkoljena od vseh strani ob bolgarskih čet. Divizija, ki je znana vsled svojega junaštva iz prejšnje vojske, se je branila z neprimernim junaštvom, da bi se rešila. A ves napor srbskih junakov je bil zastonj! Bolgari so pritiskali od vseh strani in so celo brigado popolnoma pobili. Samo 35 častnikov in 4000 mož je ostalo pri življenju. Druga srbska brigada, ki je hitela timoški diviziji na pomoč, je bila istotako razpršena na vse strani. Na bližnjih višinah gore Klišeli je srbski generalni štab in prestolonaslednik Aleksander bil priča pogina junaške srbske timoške divizije. Bolgari so uničili timoško divizijo največ z bajonetnimi napadi. Čuden slučaj je, da je nemila usoda zadela ravno timoško divizijo, katera je ramo ob rami se borila pri Odrinu z bolgarskimi četami pri zavzetju Odrina. K temu bolgarskemu uspehu so veliko pripomogle makedonske prostovoljne čete, ki so se zbrale iz okrožij Debar, Skoplje in Kumanovo. Največ je pa k temu bolgarskemu uspehu pripomogel bolgarski general Ivanov, poveljnik bolgarske armade proti Grkom, kateri je z dvema brigadama v naglem pohodu prihitel iz Strumice proti Krivolaku ter tako zapečatil usodo cele srbske timoške divizije.

Levo srbsko krilo, obstoječe iz takozvane moravske divizije (se sestavlja iz okrožja reke Morave) je prodiralo do Sultan-tepe. Ker se je pa moralo srbsko središče umakniti proti severo-zahodu, je prišla tudi ta divizija v skrajno nevaren položaj. Udreti je namreč hotela po cesti proti Küstendilu, a ker se je s prodiranjem prenašala, je izgubila zvezo s srbskim središčem in je bila od treh strani obkoljena. Bolgarske čete so na njo hudo pritiskale. Boj je bil strašen; končal se je s popolnim porazom cele srbske moravske divizije. Ostanke razbite divizije so zbežali v popolnem neredu čez Kratovo proti Skoplju. Položaj srbske armade na makedonskem bojišču je opasen. Njeno desno krilo se je umaknilo iz Velesa, ki so ga zasedli Bolgari, srbsko središče se umika proti Skoplju in Kumanovu, celemu levemu srbskemu krilu pa preti obkoljenje, če se ne umakne pravočasno proti Skoplju.

Srbska moravska in timoška divizija.

Že uvodoma smo poročali, da je desno srbsko krilo, v katerem je bila tudi cela srbska takozvana moravska divizija, nameravala udreti preko Sultan-tepe v Küstendil v Bolgariji. V tem neprestanem prodiranju se je oddaljila ta divizija preveč od svojega središča ter je izgubila z njim zvezo. Od treh strani so pritisnili na njo Bolgari, razbita je bila popolnoma. Ostanke razbite divizije so se morali umakniti v noči od sobote (5. julija) na nedeljo proti Kumanovem. Razbito srbsko moravsko divizijo, obstoječo iz polkov 3., 4., 11. in 17. so prištevili k najboljšim srbskim četam. Vest o tem srbskem porazu je učinkovala v Belgradu naravnost strahovito. Od 12.000 mož, ki jih je štela moravska divizija, jih je bilo vjetih 3000, na bojišču pa je obležalo mrtvih in ranjenih nad 5000 mož. V dolgih vlakih so pripeljali ogromno število ranjencev v Belgrad.

Poraz druge srbske divizije, takozvane timoške divizije, se je izvršil istočasno in je bil istotako uničujoč. Divizija, ki je štela 15.000 mož, je prodirala od reke Bregalnice proti mestu Krivolak, da pade v hrbet levemu bolgarskemu krilu. Toda delala je račun brez zmagovalnega bolgarskega generala Ivanova, ki je zapovedoval bolgarski armadi proti Grkom. Dva dni, noč in dan, brez vsakega odmora, je korakal z dvema brigadama proti Krivolaku, kjer je trčil v srbsko timoško divizijo. V tem hipu so pritisnili na njo od severne strani tudi oddelki bolgarskega središča ter levo bolgarsko krilo, in cela timoška divizija je bila v past, iz katere ni bilo več rešitve. Srbi so se borili kot levi. Timoška divizija, ponos srbske armade, ki je pokazala v številnih bojih, naposled pri zavzetju Odrina, čine junaštva in hrabrosti, je bila od vseh strani zajeta. Od vseh 15.000 mož je komaj 4000 mož ostalo pri življenju, ki so s 35 častniki vred izročili Bolgarom orožje in le nekaj sto mož je prebredlo deročo reko Vardar ter se rešilo onkraj Vardarja. Srbi so izgubili 6 večjih poljskih topov, 27 brzostrelnih topov ter 6 strojnih pušk, 6 mitraljez, 16 vozov z

vojaško municijo ter 100 vozov z drugimi vojaškimi potrebščinami in živili.

V soboto ob 4. uri popoldne je bilo konec srbske timoške divizije. V Belgradu vlada silna potrlost in nekateri listi že pišejo, da bi nehal ta bratomorni boj.

Pot do Niša.

Bolgari hočejo očitno v Niš ter odrezati glavni srbski armadi na jugu med Skopljem in Kumanovem vsako zvezo z domovino. Da si zavarujejo hrbet, začeli so napadati srbske čete severno od Niša. Posrečilo se jim je zavzeti Zaječar ter razkropiti severno srbsko armado, tako, da so deli te armade prihiteli celo do Donave. Brzojavne zveze z drugimi srbskimi kraji so pretrgane. Nekoliko nižje prodirajo ob reki Timok druge bolgarske čete proti Nišu. Na prelazu sv. Nikolaja je prišlo do bitke, v kateri so zmagali Bolgari. Južno od srbskega mesta Pirot prodira tretja bolgarska četa proti Vranji, da brčkone pretrga Srbom zvezo z Nišem, ter, ako bo potrebno, priskoči glavni bolgarski armadi na pomoč, ko se pri Skoplju-Kumanovem vname glavna in odločilna bitka med Srbi in Bolgari.

Bolgarsko-grško bojišče.

Severno od Soluna, med Gjevgelijem, Dorjanom in Seresom, se vrše boji med južno bolgarsko armado, ki ji poveljuje general Ivanov, zmogovalec pri Odrinu, in med Grki. Na tem bojišču so Bolgari umikajo. Kakor je posneta iz bolgarskih poročil, hočejo Bolgari z umikanjem Grke zvabiti dalje v Makedonijo, da jih potem primejo od treh strani.

Dne 3. julija in naslednje dni se je vršil ob železnici, ki veže Solun preko Seresa z Dedeagacem, večji boj. Poporočilih iz grškega tabora se je posrečilo Grkom osvojiti bolgarsko postojanko Kilkis. Boj je trajal 3 dni. Na levem grškem krilu so Grki zavzeli tudi bolgarsko utrdbo Gjevgelij. Bolgari so se pred grško pomočjo umaknili na vzhodni breg reke Vardar. Pri teh bojih so zajeli Grki bolgarsko stotnijo

200 mož. Predno so Bolgari zapustili Gjevgelij, razstrelili so železniški most čez Malo Reko. Dne 5. t. m. se je vršil dokaj krvav boj za bolgarsko utrjeno postojanko Dorjan, katero so Grki po daljšem boju zajeli. Grki so tukaj vjeli 150 bolgarskih vojakov. Tudi na desnem krilu je prodirala grška armada zmogovito naprej. Grki so napadli Ligovani in Lagani ob cesti, ki vodi iz Soluna v Seres in bolgarske čete so se zopet umaknile. Na skrajnem desnem krilu nižje Seresa so grške čete zasedle tudi mesto Nigrita. Bolgari so mesto poprej zažgali. Kakor je posneta iz grških poročil, se Bolgari grškim napadom niso mnogo ustavljali, ker poročila izkazujejo le malo število mrtvih in ranjenih. Bolgari imajo očitno namen, da bodo prodrle grške čete dalje proti severu, da jih primejo od vzhoda (od Tahinjskega jezera), od severa in zahoda od Strumice. Vrh tega je general Ivanov z večjim oddelkom vojaštva odšel na Oveče polje tamošnji bolgarski armadi na pomoč.

Velika žalost v Belgradu.

Da je bila timoška divizija, ki je veljala za najboljšo in najhrabrejšo srbsko divizijo, potolčena in vjeta, je naredilo v Belgradu veliko žalost. Prejšnje veselje nad vsakim ugodnim poročilom je popolnoma izostalo, nad prebivalstvo je legla potrlost. Turška vojska ni zahtevala toliko žrtev kot sedanja. Umrlih in ranjenih se šteje že nad 15.000. Zdravnikov primanjkuje. Ranjeni ležijo po dva v eni postelji. Bolnišnice so prenapolnjene, sedaj se kopališča in gledališča prirejajo za sprejem ranjencev. Vladni list „Samouprava“ svari druge liste, naj bodo previdnejši v objavljanju o dogodkih na bojišču in naj ne poročajo vedno le o srbskih zmagah. Ministrski predsednik Pašić je imel daljši pogovor z ruskim poslanikom Hartvigom, in sicer kakor bolgarski listi menijo, mu je izrazil željo, da se kmalu sklene mir. Srbija je bila prisiljena vsled dosedanjih neuspehov, da je poklicala vse osebe od 16 do 60 let pod orožje. Tudi to ni ostalo brez mučnega utisa na ljudstvo.

Politični ogled.

— Slovensko-Hrvaško. Prihodnjega nedelja, dne 13. julija, se vrši na Goriškem volitev za splošno skupino v deželni zbor. Slovenski del dežele voli 3 poslance in italijanski z mestom Gorico vred tudi 3. Kakor smo že zadnjič poročali, je prišlo v Slovenski ljudski Stranki do hudega razpora. Stara in nova struja se borita med seboj za prvenstvo. Agitacija je na obeh straneh zelo živahna. Katera struja bo izšla kot zmagovalka iz volilnega boja, se sedaj še ne da reči. — Pod novim deželnim predsednikom se koroškim Slovincem ne godi nič boljše kot poprej, ko je vladal znani baron Hein. Vlada jih pritiska in skuša zadrževati vsako narodno napredovanje. Dne 29. junija so imeli Orli iz St. Janža izlet v Sveče v Rožni dolini; napravljeni so bili napol v kroju, napol v navadni (civilni) obleki s klobuki na glavi. Kljub temu pa je c. kr. žandarmerija po navodilu c. kr. okrajnega glavarstva prišla Orle in jih zaprla. Tako se po-

stopa na Koroškem s Slovinci, ki so bili že od nekdaj s celim srcem zvesto udani Avstriji in cesarju. Nemci in nemškutarje pa vlada ščiti, kolikor se le da. Slovenski liberalci s svojim sokolstvom nič ne silijo na Koroško, ker se bojijo boja z vlado. Nastopajo le tam, kjer je treba med Slovinci narediti razpor, seveda na veliko veselje Nemcev. — 12 slovenskih deželnih poslancev v tržaškem deželnem zboru je ustanovilo Slovenski klub. Načelnik mu je državni poslanec dr. Otokar Ribar. — V Hrvatski stranki prava so si pristaši dr. Mile Starčevića, ki so se ločili od takozvanih čistih pravašev Frankove struje, ustanovili svoje lastno glasila „Hrvat“. Madžarska vlada ga je začela že preganjati. V pretečenem tednu ga je državništvo zaplenilo v eni številki na 46 mestih.

— Gornje Avstrijsko. Krščanska stranka na Gornjem Avstrijskem vedno bolje napreduje. Kmečko in mestno prebivalstvo je združeno v močne krščanske politične in nepolitične organizacije. Uspeh teh organizacij se je zopet pokazal pri nadomestni volitvi za deželni zbor v mestni skupini Vöcklabruck. Krščanski socialci Pichler je premagal liberalca Obermaierja z

510 proti 484 glasovom. Dosedaj so zmagovali v tem okraju vedno liberalci, kateri se sedaj radi propada silovito jezijo. Tudi štajerski Slovinci, pristaši Slovenske Ljudske Stranke, se ne smemo zadovoljiti samo s kmečkimi občinami, ampak mi moramo z vsemi silami delati tudi na to, da bo krščanski in narodni duh v naših mestih premagal gnili liberalizem in nemškutarstvo. — Gornjeavstrijski deželni zbor že poldrugo leto ne more delovati, ker se liberalni Nemci protivijo spremembi volilnega reda za občinske volitve, po katerem bi nižji stanovi prišli do večje pravice.

— Češko. Vlada je opustila namero, upostaviti na Češkem mesto deželnega odbora upravno komisijo. Nemci se namreč odločno protivijo, da bi bilo v tej komisiji 5 Čehov in samo 3 Nemci, kakor se je nameravalo, povrh bi bil pa še predsednik princ Lobkovic Čehom bolj prijazen kot Nemcem. Nemci tudi nečesto pripustiti, da bi se deželne doklade zvišale za 10%. Dež. odbor bo torej deloval naprej in najemal posojila, da pokrije nujne tekoče stroške. Vsekako pa bo tega čudnega liberalnega gospodarstva na Češkem skoro konec. Deželi so liberalci, ki imajo v nemškem

Prinašamo majhen zemljevid, da si naši čitatelji lažje predstavljajo dogodke na sedanjih balkanskih bojiščih. Grško-bolgarsko bojišče leži severno od Soluna (na zemljevidu Saloniki). Grki so prodrli že do Seresa, Nevrekopa in Strumice. Vsi drugi v grško-bolgarski vojski imenovani kraji ležijo med temi tremi kraji.

Glavno srbsko-bolgarsko bojišče je okoli Štiplja (Istip). Po zadnjih poročilih se umikajo srbske čete proti Skoplju (Üsküb) in Kumanovem. Na zemljevidu je tudi Küstendil (Kostendil), kamor so prodrli Srbi, a bili pozneje zopet nagnani. Oveče polje leži med Küstendilom in Štipljem in severni obronki Ovečega polja se imenujejo Ozegova planina.

Zaječar leži na severu ob srbsko bolgarski meji in sicer nad Knježevcem, ki se nahaja na zemljevidu. Južno od Caribroda leži Trn in jugozahodno od Trna mesto Vranja ob železnici v Niš.